

VÝSEV / VÝSADBA A POČET TÝŽDENNÝCH HNOJENÍ

Ako sa vysieva, vysádza a koľko krát sa hnojí týždenným hnojením

Zelenina	Výsev (V) alebo sadenice (S)	Počet riadkov na záhone	Hĺbka výsevu alebo výsadby	Vzdialenosti rastlín v rade v cm			Počet týždenných hnojení	Poznámky
				Slnéčné miesto	Lahké zatienenie do 3 hod. denne	Ťažšie zatienenie do 4-5 hod. denne		
Cibuľová zelenina								
Cibuľa	V/S	4		5-10	5-10	Neodporúča sa	5-6 (7)	posledné týždenné hnojenie do 10.7., alternatívna výsadba do hniezd 2-5 sadeníc na 15cm
Cibuľa šalotka	V/S	2		5-10	5-10	Neodporúča sa	5-6 (7)	
Cibuľa vňaťová, zväzková, sečka, zimná	S	4		2-3	3	Neodporúča sa	3-4	
Cesnak jarný	V	4	2cm pod povrch	5 (7-8)	5 (7-8)	Neodporúča sa	5	vysadiť najneskôr do 25.4.
Pór letný	V/S	3		7,5 (12-15)	10	15	5-6 (7)	štandardne vzdialenosť v rade 12-15cm, pre postupné vytrhávanie 5-8cm
Struková zelenina								
Bôb	V	2		17,5	25	Neodporúča sa	3-4	
Hrach	V	2		3-5	5-7	Neodporúča sa	3-4	vysieva sa dvakrát od konca apríla do polovice mája a v lete do 10.7.
Fazuľa kríčkovaná	V	2		7,5 (10)	10	Neodporúča sa	3-4 (5-6)	ak sa pestuje zo sadeníc vysadiť najneskôr do 10.7.
Fazuľa popínavá	V	1		3-4 (10)	5-6	Neodporúča sa	3-4 (10-12)	celoročne rodiaca fazuľa na sieti 10-12 hnojení
Koreňová zelenina								
Redkovka	V	2		5-7	7-10	Neodporúča sa	2	druhú úrodu vysievať na redšie
Redkev siata – dlhý koreň	V	2		17,5	17,5	25	2-3	
Redkev siata – guľatý koreň	V	2		8-10	10	Neodporúča sa	2-3	
Mrkva skorá	V	2		5 (10)	15	17,5	4-5 (6)	
Mrkva neskorá	V	2		5 (10)	15	17,5	4-5 (6)	
Petržlen koreňový	V	2		6-7	10	15	3-4 (5-6)	
Paštrnák	V	2		7-10	15	17,5	5 (7)	
Zeler buľvový	S	2š		17,5 (30)	25	35*	5-6	vysádzať do šachovnice
Cvikla	V/S	2		5	6	8	3-4 (5)	Cvikla zo semena až 5 hnojení, dá sa vysádzať/vysievať 3x
Okrúhlica	V	2		25	25	30*	2-3	
Kvaka	V	2		17,5	25	30*	2-3	
Listová zelenina listová, vňaťová, stopková, stonková								
Šalát hlávkový	S	2š		30	35	Neodporúča sa	4-5	vysádzať do šachovnice
Šalát ľadový	S	2š		30	35	Neodporúča sa	4-5	vysádzať do šachovnice
Šalát listový	S	2š		25-30	25-30	35	4-5	vysádzať do šachovnice
Špenát	V/S	2š		10-12	10-12	Neodporúča sa	1-2 (2-3)	vysádzať do šachovnice, hnojenie pozri v poznámkach pod tabuľkou
Pekingská kapusta	V/S	2		10	15	15	2-3	
Čínska kapusta	S	2š		30	35	35	3-4	vysádzať do šachovnice, zasadená v júli sa hnojí 3-4x, zasadená v auguste max 3x
Mangold	V/S	2		17,5	25	25	1-2 (4-6)	
Zeler stopkový a vňaťový	S	2š		17,5 (30)	25	35*	5-6	vysádzať do šachovnice
Hľúbová zelenina								
Kaleráb	S	2		17,5	25	30*	4-5	vysadzuje sa dvakrát skoro na jar a v lete
Kapusta skorá	S	2š		30	35	35	4-5	vysádzať do šachovnice
Kapusta poloneskorá	S	2š		35	50	60	5-6	vysádzať do šachovnice
Kapusta neskorá	S	2š		35	50	60	5-6	vysádzať do šachovnice
Karfiol	S	2š		35	35	Neodporúča sa	5-6	vysádzať do šachovnice
Brokolica	S	2š		35	35	45	5-6 (6-8)	vysádzať do šachovnice, vysadzuje sa dvakrát - na jar a uprostred leta

Kel hlávkový	S	2š		35	50	Neodporúča sa	5-6	vysádzať do šachovnice
Kel listový, kučeravý	S	2š		60	70	Neodporúča sa	5-6	vysádzať do šachovnice
Kel ružičkový	S	2š		60	70	Neodporúča sa	5-6	vysádzať do šachovnice, neznáša pretienenie, v miernom tieni len jeden rad
Plodová zelenina								
Baklažán	S	2		30	35	Neodporúča sa	10-12	
Rajčiny indeterminantné - popínavé	S	1		17,5-25	30-35	Neodporúča sa	6-8 (10-12)	
Rajčiny kríčkové	S	1		30	35	Neodporúča sa	6-8 (10)	
Paprika	S	2š		30	35	Neodporúča sa	6-8 (10)	vysádzať do šachovnice
Uhorky zvislo na sieti	S	1		17,5	25	Neodporúča sa	8-10 (8-12)	
Uhorky ťahajúce sa po zemi	S	1		25	30	Neodporúča sa	8-10 (6-8)	
Tekvica a cuketa kríčková	S	1		70	70	Neodporúča sa	8-10	
Tekvica nekříčková - popínavá	S	1		100	100	Neodporúča sa	8-10	
Patizon	S	1		70	70	Neodporúča sa	8-10	
Melón červený	S	1		50	70	Neodporúča sa	8-10	
Obilniny								
Kukurica cukrová	V	1-2		17,5	17,5	Neodporúča sa	4-5	jeden alebo dva rady na záhon
Okopaniny								
Zemiaky	V	2š	10cm	20 (30)	30	Neodporúča sa	4	vysádzať do šachovnice, na zemiaky je vypracovaný osobitný návod na pestovanie
Koreninová a aromatická zel.								
Kôpor	V	2		hustosiata	hustosiata	hustosiata	2 (3-4)	vysieva sa 2-4 krát za sezónu, hnojenie neskoré odrody 3-4x, skoré 2x

* Vysádzať do šachovnice

š Vysádzať do šachovnice

POZNÁMKY:

Kvalita a produktivita zeleniny pestovanej technológiou úzkych záhonov je mimoriadne vysoká. Pokiaľ to na vašej záhrade tak nie je, používate nesprávne postupy.

Všetka zelenina na úzkych záhonoch vyrastie a dozreje skôr ako u iných pestovateľských metód.

Prečo je u niektorej zeleniny uvedené hnojenie napr. min. 3-4 (max. 4-5)

- Počet týždenných hnojení v zátvorke napr. (6) alebo (5-6), znamená maximálny počet týždenných dávok (hnojení).
- Ak je uvedený počet týždenných hnojení napr. 1-2 (4-6), tým je myslené, že zelenina sa môže pestovať dvakrát ročne:
  - pestovaná na jar má dlhšie vegetačné obdobie, takže sa hnojí viackrát 4-6.
  - pestovaná ako druhá úroda má kratšie vegetačné obdobie, takže sa hnojí menej krát 1-2.

Deficit vápnika (Ca)

- Ak sa po 5-6 dávke týždenného hnojenia prejavia počas rastu na rastline príznaky prekyslenia pôdy (deficit Ca-vápnika), je žiadúce doplniť vápnik do pôdy. Vznikajúcu kyslú reakciu neutralizujeme haseným vápnom (pôsobí rýchlejšie ako vápenec) v dávke 30-40 g na bežný meter záhonu šírky 45cm. Ešte lepšie je použiť (obzvlášť u plodovej zeleniny) preosiaty drevený popol v dávke 40g/m (drevený popol obsahuje do 30 % CaO a tiež do 12 % K₂O, fosfáty a mikroprvky).

Vzdialenosti medzi rastlinami v rade

Rozostupy medzi rastlinami v rade majú svoju toleranciu – vid' tabuľka „Výsev/výsadba a počet týždenných hnojení“.

Medzera medzi rastlinami v rade závisí:

- od toho, ako a kedy sa budú rastliny zberať. Ak rastliny pestujete a zberáte keď sú mladé (a malé), môžete ich zasadiť bližšie k sebe. Ak v záhrade zostanú na mieste po celé vegetačné obdobie, potrebujú viac miesta.
- čím má rastlina menej svetla, napr. pri neskorom jesennom pestovaní alebo na mierne zatienených pozemkoch, rozostupy medzi rastlinami v rade sa zväčšujú.

Hustosiata zelenina ako napr. mrkva/petržlen/red'kovka/cvikla a pod.:

- sa najrvi vyseje nahusto a po vzídení sa vyjednotí na konečné požadované vzdialenosti v rade
- alebo sa vytrháva postupne a tým sa jednotí. Túto variantu však neodporúčame, pretože pri vyťahovaní rastliny zo zeme sa okrem vyťahovanej rastliny vyťahujú a poškodia spolu s ňou i vedľajšie rastliny

Hĺbka výsevu semien

Hĺbka výsevu semien:

- a) drobné semená (mrkva, petržlen a pod.) siať do hĺbky, ktorá je 2,5-3 násobkom ich hrúbky (nie dĺžky)
- b) väčšie semená (hrach, fazuľa a pod.) siať do hĺbky, ktorá je 4-6 násobkom ich hrúbky (nie dĺžky)

Jednotlivé zeleniny

- ❖ Red'kev a red'kovka – prvýkrát sa hnojí týždenným hnojením bezprostredne po vzídení a následne pravidelne po 7-10 dňoch.

- ❖ Mrkva – pri hustom výseve s postupným preriedením rastlín (jednotenie) sa počet týždenných hnojení môže zvýšiť až na 6 (max.7).
- ❖ Petržlen koreňový – koreň petržlenu rastie zle v zahustenom výseve. Je nevyhnutné jednotiť niekoľkokrát cez leto, až do augusta na konečnú vzdialenosť v rade 6-7cm na slnečnom stanovišti.
- ❖ Rajčiny a paprika – v tabuľke uvedený počet týždenných hnojení sa vzťahuje na (skoré) odrody na otvorenom záhone pod holým nebom.
V skleníku alebo foliovníku hnojenie pokračuje neprerušovane ďalej počas väčšiny vegetačného obdobia a ukončuje sa 3 týždne pred likvidáciou rastlín.
Celkový počet týždenných hnojení potom vychádza na 10-12.
- ❖ Špenát – vysieva sa 2x, prvý raz na jar a druhý raz 1.dekáda augusta. Týždenné hnojenie jarný 2-3x a jesenný 1-2x.
- ❖ Kvaka – latinsky Brassica napobrassica, česky Tuřín, rusky Турнепс alebo Брюква
- ❖ Okrúhlica – latinsky Brassica rapa, česky Vodnice
- ❖ Zemiaky – žiadajte osobitný návod na pestovanie a hnojenie

Výsadba do šachovnice

